

**КАФЕДРА ОПЕРНОЇ ПІДГОТОВКИ
ТА МУЗИЧНОЇ РЕЖИСУРИ**

Режисура музичного театру (Фах)

Освітній ступінь	Бакалавр	Курс	1-4
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	Семестр	1-8
Освітньо-професійна програма	«Музична режисура»		
Статус	Обов'язкова	ECTS	46
		Годин	1380
		Лекції	134
		Семінари	134
		Практична режисура (практичні заняття)	74
Форма контролю	Залік/екзамен-показ/ атестаційний іспит	Індивідуальна режисерська майстерність (індивід. заняття)	314
		Робота з концертмейстером (індивід. заняття)	80
		Самостійна робота	644

Інформація про викладачів

ПІБ	Даць Ірина Вільямівна , професор кафедри оперної підготовки та музичної режисури, народна артистка України
Профіль викладача	https://orcid.org/0000-0003-3851-2047
e-mail	iry nadats@gmail.com
ПІБ	Ільченко Петро Іванович , професор кафедри оперної підготовки та музичної режисури, заслужений діяч мистецтв України
Профіль викладача	https://orcid.org/0000-0001-8617-4228
e-mail	arshanskaolena@gmail.com
ПІБ	Шутько Сергій Миколайович , в. о. професора кафедри оперної підготовки та музичної режисури, заслужений діяч мистецтв України, доцент
Профіль викладача	https://orcid.org/0000-0003-3663-1261
e-mail	dachnik.ponevole@gmail.com
ПІБ	Гамкало Микола Іванович , в. о. доцента кафедри оперної підготовки та музичної режисури.

Профіль викладача	https://orcid.org/0000-0001-5919-2099
e-mail	hamkalomykola@gmail.com
ПБ	Канюка Любов Степанівна в.о. доцента кафедри оперної підготовки та музичної режисури
Профіль викладача	orcid.org/0000-0001-7523-1100
e-mail	Lybov05091961@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «**Режисура музичного театру (Фах)**» є процес інтерпретації окремих уривків, сцен, дії з вистави та сценічного втілення авторського музично-драматургічного твору в контексті професійної діяльності режисера музичного театру

Мета: набуття професійної майстерності та азів режисури музичного театру в постановках авторських музично-драматургічних вистав.

Завдання:

- оволодіння системними поняттями в галузі драматичного і музичного театру з поглибленим вивченням специфіки і особливостей музичної режисури;
- послідовне і всебічне вивчення літературних джерел, історичних, іконографічних матеріалів з історії постановок, їхній вплив на формування режисерського задуму;
- вивчення творчості, досвіду, поглядів, методів видатних майстрів-режисерів у галузі музичного театру;
- знання художньо-естетичних принципів провідних режисерів-майстрів театрального мистецтва в соціокультурному контексті епохи, їхнє значення для розвитку світової режисури;
- проходження всіх етапів опанування професією від початкових елементів режисерської майстерності до втілення власного режисерського задуму вистави в цілому;
- оволодіння структурою постановочного плану як фіксації процесу режисерського втілення вистави;
- набуття навичок сценічного втілення музично-драматургічного твору на основі отриманих теоретичних знань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- системні поняття в галузі теорії та історії драматичного і музичного театру з поглибленим вивченням специфіки, особливостей музичної режисури;
- художньо-естетичні принципи провідних майстрів театрального мистецтва в соціокультурному контексті епохи, їхнє значення для розвитку світової режисури;
- структуру постановочного плану як фіксації процесу режисерського втілення вистави;
- творчість, досвід, погляди, методи видатних майстрів-режисерів у галузі музичного театру;
- технологію втілення режисерського задуму, специфіку роботи з творчим складом та структурними підрозділами;

вміти:

- аналізувати партитуру (клавір) з точки зору вираженої у ній дії;
- знаходити та відбирати інформацію стосовно обраного для сценічного втілення музично-драматургічного матеріалу;
- формувати власний режисерський задум музично-драматургічного твору;
- створювати постановочний план як процес фіксації режисерського втілення вистави;
- втілювати власний режисерський задум, знаходити відповідну змісту художню форму;

- володіти технологією роботи зі співаком-актором, диригентом-постановником, художником-постановником, хормейстером-постановником, балетмейстером-постановником тощо;
- організовувати комплекс робіт всіх структурних підрозділів у сценічному втіленні вистави.

На основі засвоєних знань та вмінь студенти повинні **володіти професійними компетенціями:**

- здатністю встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціокультурними процесами розвитку суспільства та тенденціями в сценічному, зокрема музично-театральному мистецтві;
- комунікативними механізмами режисури музичного театру з генеруванням новітніх жанрових та стилєвих тенденцій: оперування засобами сценічної лексики, синтезування складових музично-театрального твору по вирішенню сценічних завдань з метою створення художнього образу, усвідомлене володіння специфікою режисерської практики з урахуванням семантичних засад музичного театру;
- методами режисерсько-постановочної роботи в контексті різних мистецьких напрямів і режисерських шкіл, особливостями їх сценічної реалізації відповідно до змістовно-образної організації музично-театральної вистави;
- алгоритмом створення режисерського задуму та формування структури постановочного плану музично-театральної вистави;
- комплексом навичок режисера музичного театру: оперування засобами сценічної комунікації, синтезування складових музично-театрального твору з вирішення сценічних завдань задля створення художнього образу, опанування специфікою режисерської практики з урахуванням стилістичних та жанрових координат музично-театрального твору;
- прийомами застосування сучасних арт-технологій, сценічного дизайну та їх реалізацією в сценографічному оформленні музично-театральної вистави;
- методологією викладання фахових дисциплін у середніх мистецьких навчальних закладах, та в інших навчальних й культурно-освітніх установах;
- вільною орієнтацією у творчому доробку видатних майстрів вітчизняного та зарубіжного музичного театру, творчим переосмисленням і використанням їх методів і прийомів у власній режисерській діяльності;
- теорією і практикою режисерського аналізу музичної драматургії, здатністю до сценічного втілення музично-театрального твору, його презентації глядачеві;
- здатністю до опрацювання літературно-іконографічних джерел різних за жанрово-стильовими ознаками музично-театральних творів, формування на даному підґрунті власного режисерського задуму;
- здатністю до аналізу першоджерела з подальшим виокремленням тематичних напрямів, їх методологічним узагальненням в контексті спеціалізації;
- здатністю до організації на наукових засадах власної професійної діяльності, самостійного аналізу і оцінювання її результатів, здійснення пошуків та експериментів у сфері художньої творчості.

Перелік тем

Теорія режисури музичного театру

МОДУЛЬ 1. ВВЕДЕННЯ В ПРОФЕСІЮ

Змістовний модуль 1. Театр як вид мистецтва

Тема 1. Синтетична природа театрального мистецтва

Тема 2. Специфіка музичного театру

Змістовний модуль 2. Професія «режисер музичного театру»

Тема 3. Режисер, його роль і значення в творчому процесі
ІНДЗ–1. Творчість видатних майстрів театральної сцени: реферат
Тема 4. Особливості професії режисера в музичному театрі
Семинар 1. Режисура як мистецтво, професія

Змістовний модуль 3. Драматургія – першооснова театрального твору

Тема 5. Дія – головний засіб виразності театрального мистецтва
Тема 6. Специфіка музичної драматургії

Змістовний модуль 4. Основні теоретичні визначення режисерського аналізу

Тема 7. Поняття факт, подія, сюжет, фабула, тема, ідея
Семинар 2. Подієвий та ідейно-тематичний аналіз

Тема 8. Конфлікт – основна рушійна сила дії
ІНДЗ–2. Режисерський аналіз обраного уривку

МОДУЛЬ 3. АНАЛІЗ МУЗИЧНО-ДРАМАТУРГІЧНОГО ТВОРУ

Змістовний модуль 5. Художній образ

Тема 9. Художній образ в мистецтві
Тема 10. Художній образ вистави
Семинар 3. Художньо-образне рішення вистави

Змістовний модуль 6. Режисерський аналіз музичної партитури

Тема 11. Зовнішня композиційна побудова твору
Тема 12. Аналіз музичної форми як основи для побудови сценічної дії
ІНДЗ–3. Постановочний план обраної сцени – перша частина: розробка

МОДУЛЬ 4. РЕЖИСЕР І АВТОР ТВОРУ

Змістовний модуль 7. Обґрунтування вибору

Тема 13. Актуальність обраного для постановки твору
Тема 14. Ідейно-художні якості твору
Семинар 4. Режисерські шукання Л.Курбаса в галузі музичного театру

Змістовний модуль 8. Режисерський аналіз авторського твору

Тема 15. Автор і твір
Тема 16. Перша частина постановочного плану: аналіз

ІНДЗ–4. Постановочний план обраної сцени – перша частина: підготовка до захисту

МОДУЛЬ 5. РЕЖИСЕРСЬКЕ БАЧЕННЯ ВИСТАВИ

Змістовний модуль 9. Направленість вистави

Тема 17. Передчуття задуму
Тема 18. Надзавдання – кінцева практична мета постановки
Семинар 5. Режисерські шукання українських митців в галузі музичного театру

Змістовний модуль 10. Друга частина постановочного плану

Тема 19. Засоби режисерської виразності
Тема 20. Принципи художнього оформлення вистави

ІНДЗ–5. Постановочний план обраного акту (дії, картини) – перша та друга частини: розробка

МОДУЛЬ 6. РЕЖИСЕРСЬКИЙ ДОСВІД І НАДБАННЯ

Змістовний модуль 11. Мистецтво музичної режисури ХХ ст.

Тема 21. Світові режисери-реформатори оперного театру
Семинар 6. Світові концепції оперної режисури
Тема 22. Режисура європейського оперного театру

Змістовний модуль 12. Режисура українського музичного театру

Тема 23. Лесь Курбас – новатор українського театру
Тема 24. Оперні театри України – історія, напрями діяльності

ІНДЗ–6. Постановочний план обраного акту (дії, картини) – перша та друга частини: підготовка до захисту

МОДУЛЬ 7. ХУДОЖНЯ ЦІЛІСНІСТЬ ВИСТАВИ

Змістовний модуль 13. Образ і образність вистави

Тема 25. Створення композиції вистави
Тема 26. Поняття «режисерська палітра»
Семинар 7. Лесь Курбас – режисер-новатор українського театру
Змістовний модуль 14. Пошуки нової форми втілення
Тема 27. Єдність форми і змісту
Тема 28. Відповідність естетики форми і стилю автора
ІНДЗ–7. Постановочний план вистави: розробка
МОДУЛЬ 8. РЕЖИСЕР – ОРГАНІЗАТОР ХУДОЖНЬОГО СИНТЕЗУ ВИСТАВИ
Змістовний модуль 15. Третя частина постановочного плану
Тема 29. Ескізи і макет, можливий показ в 3Д форматі
Семинар 8. Єжи Гротовський. «Театр і ритуал»
Тема 30. Документація до процесу роботи над виставою. Мізансценічні репетиції
Змістовний модуль 16. Структура музичного театру і особливості постановочного процесу
Тема 31. Етапи репетиційної роботи
Тема 32. Процес роботи режисера з постановочною групою
ІНДЗ–8. Постановочний план вистави: підготовка до захисту (випускний курс)

Практична режисура

МОДУЛЬ 3. АНАЛІЗ МУЗИЧНО-ДРАМАТУРГІЧНОГО ТВОРУ

Змістовний модуль 5. Художній образ

Тема 9. Художній образ у сценічному мистецтві

Тема 10. Засоби музичної виразності створення образу в опері

Змістовний модуль 6. Режисерський аналіз музичної партитури

Тема 11. Композиційна побудова обраного уривку для створення цілісної постановки.
Архітектоніка і композиція

Тема 12. Перевірка режисерського аналізу в процесі мізансценічних репетицій методом фізичних дій. Підстрочний та літературний переклади обраного уривку

МОДУЛЬ 4. РЕЖИСЕР І АВТОР ТВОРУ

Змістовний модуль 7. Обґрунтування вибору

Тема 13. Критерій визначення актуальності музичного фрагменту твору, виходячи з композиторської концепції

Тема 14. Принципи роботи з авторським матеріалом: система поглядів, особливості художньої творчості, стиль, композиція

Змістовний модуль 8. Режисерський аналіз авторського твору

Тема 15. Музично-драматургічні особливості обраної сцени, її місце в драматургії опери

Тема 16. Письмова режисерська розробка обраного для постановки уривку

МОДУЛЬ 5. РЕЖИСЕРСЬКЕ БАЧЕННЯ ВИСТАВИ

Змістовний модуль 9. Направленість вистави

Тема 17. Визначення емоційного зерна обраної сцени. Перевірка аналізом передчуття задуму майбутньої постановки

Тема 18. Аналіз і порівняння найбільш значних втілень обраного для постановки оперного твору (сцени). Визначення їхнього над завдання

Змістовний модуль 10. Друга частина постановочного плану

Тема 19. Поєднання вокально-сценічного образу з пластичним рішенням ідейно-змістовних акцентів у обраній сцені.

Тема 20. Інтонаційно-емоційне поглиблення вокальної партії-ролі у синтезі зі сценографічним оформленням вистави.

МОДУЛЬ 6. РЕЖИСЕРСЬКИЙ ДОСВІД І НАДБАННЯ

Змістовний модуль 11. Мистецтво музичної режисури ХХ ст.

Тема 21. Розробка першої частини постановочного плану обраного для постановки акту (дії, картини)

Тема 22. Розробка другої частини постановочного плану обраного для постановки акту (дії, картини)

Змістовний модуль 12. Режисура українського музичного театру

Тема 23. Поглиблення вокально-сценічних образів, їх метафоричних, пластичних рішень в контексті музичної драматургії обраного фрагменту твору

Тема 24. Відповідність режисерського задуму в постановочному плані його практичній реалізації

МОДУЛЬ 7. ХУДОЖНЯ ЦІЛІСНІСТЬ ВИСТАВИ

Змістовний модуль 13. Образ і образність вистави

Тема 25. Вибір музично-драматургічного твору для постановки, його обґрунтування

Тема 26. Найважливіші професійні дії режисера музичного театру. Аналіз сильних та слабких аспектів засвоєння професії

Змістовний модуль 14. Пошуки нової форми втілення

Тема 27. Роль режисера-постановника у координації діяльності усієї постановочної групи

Тема 28. Ознаки режисерського стилю

МОДУЛЬ 8. РЕЖИСЕР – ОРГАНІЗАТОР ХУДОЖНЬОГО СИНТЕЗУ ВИСТАВИ

Змістовний модуль 15. Третя частина постановочного плану

Тема 29. Підготовка інформаційного (рекламного) матеріалу майбутньої постановки

Тема 30. Мізансценічні репетиції по епізодах в умовних декораціях. Опрацювання документації 3-ї частини постановочного плану

Змістовний модуль 16. Структура музичного театру і особливості постановочного процесу

Тема 31. Рояльні прогони та оркестрові сидячі репетиції. Випуск вистави

Тема 32. Створення документу «Опис вистави»

Індивідуальна режисерська майстерність

МОДУЛЬ 1. ВВЕДЕННЯ В ПРОФЕСІЮ

Змістовний модуль 1. Театр як вид мистецтва

Тема 1. Підхід до викладення режисерської розробки

Тема 2. Режисерський аналіз прикладів з музично-драматургічних творів

Змістовний модуль 2. Професія «режисер музичного театру»

Тема 3. Розробка запропонованих обставин етюду. Поняття сценічної дії та її побудова

Тема 4. Аналіз музичних подій в обраних інструментальних мініатюрах

МОДУЛЬ 2. БАЗОВІ ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ І ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТЕОРІЇ МУЗИЧНОЇ РЕЖИСУРИ

Змістовний модуль 3. Драматургія – першооснова театрального твору

Тема 5. Засоби втілення режисерського етюду: композиція, мізансцена, темпоритм, атмосфера, акценти, дії

Тема 6. Теорія і практика режисерського аналізу музичної драматургії. Клавір, партитура, лібрето

Змістовний модуль 4. Основні теоретичні визначення режисерського аналізу

Тема 7. Подієвий та ідейно-тематичний аналіз обраного до постановки уривку

Тема 8. Визначення конфлікту, дії і контрдії, жанру. Побудова композиції обраного уривку

МОДУЛЬ 3. АНАЛІЗ МУЗИЧНО-ДРАМАТУРГІЧНОГО ТВОРУ

Змістовний модуль 5. Художній образ

Тема 9. Аналіз музичної драматургії уривку для створення художнього образу

Тема 10. Вибір засобів музичної виразності художнього образу

Змістовний модуль 6. Режисерський аналіз музичної партитури

Тема 11. Аналіз лібрето, його співвідношення з музичною драматургією

Тема 12. Аналіз співвідношення вокальної стрічки та оркестрової канви обраного для постановки уривку

МОДУЛЬ 4. РЕЖИСЕР І АВТОР ТВОРУ

Змістовний модуль 7. Обґрунтування вибору

Тема 13. Аналіз історичних, соціокультурних аспектів, їхнє відображення в обраному для постановки творі

Тема 14. Аналіз та корекція репетицій у вигородах у контексті побудови наскрізної дії кожної партії-ролі

Змістовний модуль 8. Режисерський аналіз авторського твору

Тема 15. Оптимізація режисерських дій у трактуванні музично-драматургічного матеріалу

Тема 16. Аналіз та корекція постановки уривку в контексті авторської концепції

МОДУЛЬ 5. РЕЖИСЕРСЬКЕ БАЧЕННЯ ВИСТАВИ

Змістовний модуль 9. Направленість вистави

Тема 17. Визначення характеру вирішення вистави в контексті аналізу музичної драматургії твору

Тема 18. Визначення музичних засобів виразності для створення цілісного вокально-сценічного образу

Змістовний модуль 10. Друга частина постановочного плану

Тема 19. Створення досє образів обраної до постановки сцени. Поняття експлікації

Тема 20. Просторове бачення вистави, складення світлової партитури обраної сцени в умовах ідеального театру

МОДУЛЬ 6. РЕЖИСЕРСЬКИЙ ДОСВІД І НАДБАННЯ

Змістовний модуль 11. Мистецтво музичної режисури ХХ ст.

Тема 21. Аналіз творчого доробку Б.О. Покровського в контексті вирішення музичної драматургії опери.

Тема 22. Музична складова у визначенні комплексу засобів художньої виразності на основі надзавдання постановки.

Змістовний модуль 12. Режисура українського музичного театру

Тема 23. Створення експлікації майбутньої постановки

Тема 24. Аналіз та корекція постановки акту (дії, картини) обраного твору.

МОДУЛЬ 7. ХУДОЖНЯ ЦІЛІСНІСТЬ ВИСТАВИ

Змістовний модуль 13. Образ і образність вистави

Тема 25. Співпраця з концертмейстером у визначенні концепції майбутньої вистави в контексті аналізу музичної драматургії твору.

Тема 26. Пошуки музичних засобів виразності для розкриття жанрової природи вистави, своєрідності авторського стилю

Змістовний модуль 14. Пошуки нової форми втілення

Тема 27. Забезпечення музично-сценічної єдності вистави художніми режисерськими прийомами

Тема 28. Пошуки індивідуальних режисерських прийомів у поглибленні емоційного та психологічного зерна вистави

МОДУЛЬ 8. РЕЖИСЕР – ОРГАНІЗАТОР ХУДОЖНЬОГО СИНТЕЗУ ВИСТАВИ

Змістовний модуль 15. Третя частина постановочного плану

Тема 29. Підбір музичного супроводу для візуальної та аудіореклами

Тема 30. Аналіз та корекція мізансценічних репетицій

Змістовний модуль 16. Структура музичного театру і особливості постановочного процесу

Тема 31. Режисерські підходи із забезпечення роляних прогонів та оркестрових репетицій

Тема 32. Аналіз та корекція процесу із випуску вистави

Робота з концертмейстером

МОДУЛЬ 1. ВВЕДЕННЯ В ПРОФЕСІЮ

Змістовний модуль 1. Театр як вид мистецтва

Тема 1. Підбір музичного супроводу для виконання етюдів і тренінгів відповідно до індивідуальних завдань студента

Тема 2. Підбір прикладів з музично-драматургічних творів відповідно до індивідуальних завдань студента

Змістовний модуль 2. Професія «режисер музичного театру»

Тема 3. Підбір музичного матеріалу відповідно до тематики обраного етюду.

Тема 4. Підбір прикладів інструментальних мініатюр відповідно до тематики обраного етюду.

МОДУЛЬ 2. БАЗОВІ ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ І ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТЕОРІЇ МУЗИЧНОЇ РЕЖИСУРИ

Змістовний модуль 3. Драматургія – першооснова театрального твору

Тема 5. Підбір та аналіз музичних прикладів на різні елементи акторської техніки відповідно до тематики обраного етюду.

Тема 6. Аналіз музичної складової обраного уривку в контексті цілісного музично-драматургічного твору

Змістовний модуль 4. Основні теоретичні визначення режисерського аналізу

Тема 7. Корекція втілення обраного уривку відповідно до аналізу його музичної драматургії та режисерського задуму

Тема 8. Розкриття музичної драматургії в контексті композиції обраного уривку, хронометраж обраного уривку

Форми та технології навчання

Вербальні заняття: інтерактивна лекція, евристична бесіда, навчальна дискусія, семінарське заняття, доповідь з презентацією.

Наочно-аналітичні заняття: робота з літературою, відео-аудіо матеріалами, письмові завдання.

Практичні заняття: режисерська побудова сценічної дії вистави, практичний показ її фрагментів.

Мистецтвознавчі: художньої реконструкції, жанровий, стилістичний інтерпретаційний.

Дистанційне навчання: онлайн-лекції, вебінари, консультації в Zoom та Skype.

Технології навчання: розвивальне навчання, колективного та групового способу навчання, модульного навчання, мотивації успіхів, проблемного навчання, ігрового моделювання, проєктна технологія, навчання як дослідження, інформаційно-комунікаційні технології

Навчальні ресурси

Наявність спеціалізованих аудиторій для теоретичних і практичних занять; сцени Великого та Малого залів з технічним оснащенням, технічних служб, костюмованого цеху – для постановочної роботи, забезпечення репетицій та здачі вистави.

Наявність художнього фонду з відео-аудіо записами театральних вистав у постановці знакових постатей світового та українського музичного театру.

Наявність фонду спеціалізованої літератури з фаху та нотних матеріалів для постановки власних музично-театральних вистав.

Основні та додаткові матеріали до навчальної дисципліни надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram.

Методи контролю

Міжсесійний (поточний) контроль.

Вербальні: експрес-опитування, колоквиум, співбесіда, відповідь на семінарі, тематична доповідь, спільне обговорення теми.

Практичні: демонстрація набутих навичок на мізансценічних репетиціях; перевірка щоденника репетицій; показ повноцінної вистави; письмові завдання; постановочний план вистави.

Підсумковий контроль

- контрольне опитування: теоретична відповідь;
- екзамен: теоретична відповідь, практичний показ;
- здача практичних завдань: показ музично-театральної вистави;
- державний екзамен: теоретична частина – відповідь на екзаменаційні питання, захист постановочного плану вистави; практична частина – апробація вистави на глядача та державну екзаменаційну комісію.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Відвідування лекцій, індивідуальних занять, участь у обговоренні проблемних питань за відповідною тематикою	10
2.	Доповіді на семінарах з розгорнутою презентацією аналітичних матеріалів	10
3.	Виконання індивідуальних науково-дослідних завдань за частинами постановочного плану власної вистави	15
4.	Систематична робота з постановочною групою та творчим складом над втіленням власної вистави	15
5.	Проведення прогонних та генеральної репетицій власної вистави, узгодження взаємодії постановочної групи, творчого складу, допоміжних цехів та технічних служб задля створення художньої цілісності видовища	25
6.	Здача вистави на глядача та членів державної екзаменаційної комісії	25
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

90-100–А–відмінно

вичерпна і розгорнута відповідь на контрольні та екзаменаційні питання з урахуванням аналізу фахових, сучасних літературних джерел, посиланням на інноваційні технології, досвід провідних вітчизняних і зарубіжних митців. Демонстрація високого рівня виконання практичних завдань, особистий творчий внесок та оригінальність ідейно-художньої інтерпретації обраного музично-драматургічного твору.

82-89–ВС–добре

ґрунтовна відповідь на контрольні та екзаменаційні питання з урахуванням аналізу фахових, сучасних літературних джерел, посиланням на досвід провідних вітчизняних і зарубіжних митців. Демонстрація якісного рівня виконання практичних

завдань, навичок власної інтерпретації обраного музично-драматургічного твору, створення художнього образу.

74-81-С-добре

повна відповідь на контрольні та екзаменаційні питання з аналізом фахових, сучасних літературних джерел, посиланням на досвід провідних вітчизняних і зарубіжних митців. Демонстрація достатнього рівня виконання практичних завдань, навичок власної інтерпретації обраного музично-драматургічного твору, створення художнього образу.

64-73-D- задовільно відповідь на контрольні та екзаменаційні питання без

посилань на літературні джерела і творчий доробок провідних митців, окремі неточності, їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація посереднього рівня виконання практичних завдань, навичок власної інтерпретації обраного музично-драматургічного твору.

60-63-E- задовільно

відповідь на контрольні та екзаменаційні питання в мінімально допустимому обсязі, значні неточності, їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація посереднього рівня виконання практичних завдань, граничних навичок інтерпретації обраного музично-драматургічного твору.

35-59-FX-незадовільно

(з можливістю повторного складання)

відповідь на контрольні та екзаменаційні питання в недостатньому обсязі, грубі помилки, неспроможність їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація низького рівня виконання практичних завдань, недостатня сформованість навичок інтерпретації обраного музично-драматургічного твору.

0-34-F- незадовільно

(з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

відповідь на контрольні та екзаменаційні питання на рівні елементарного розпізнання, неможливість відтворення навчального матеріалу на репродуктивному рівні. Неспроможність виконання практичних завдань, відсутність навичок інтерпретації обраного музично-драматургічного твору.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для певної категорії студентів з особливими освітніми потребами.

Позааудиторні заняття

Передбачається участь студентів у міжнародних та всеукраїнських конкурсах, фестивалях, концертних програмах, благодійних театральних акціях; участь у майстер-класах, стажування у музичних школах/академіях; активна участь у міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях, круглих столах; відвідування культурно-мистецьких заходів, театрів, експозицій, виставок тощо.

Рекомендована література:

Базова

1. Бобошко, Ю. М. Гнат Юра : нар. артист СРСР / Ю. М. Бобошко. – Київ : Мистецтво, 1980. – 187 с. – (Майстри сцени та екрану).
2. Бобошко, Ю. М. Режисер Лесь Курбас / Ю. М. Бобошко. – Київ : Мистецтво, 1987. – 197, [1] с.
3. Брехт, Б. Про мистецтво театру : [збірник]. – Київ : Мистецтво, 1977. – 365 с.
4. Василенко, Т. О. Опера як синтетичний художній текст. Інтерпретація оперного тексту з позиції «художньої відкритості» / Василенко Тетяна Олегівна // Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр. / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2012. – Вип. 21. – С. 48–55.
5. Василько, В. Микола Садовський та його театр / В. Василько. – Київ : Держ. вид-во образотвор. мистецтва та муз. літ. УРСР, 1962. – 196 с.
6. Василько, В. В. Фрагменти режисури / В. В. Василько. – Київ : Мистецтво, 1967. – 412 с.
7. Веселовська, Г. Сучасне театральне мистецтво : навч. посіб. / Ганна Веселовська / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. – Київ : НАККіМ, 2014. – 142 с.
8. Данченко, С. В. Бесіди про театр / С. В. Данченко ; літ. запис, оброб., упоряд. О. М. Коваленко. – Київ : [б. в.]. – 1999. – 219 с.
9. Даць, І. В. Культурологічні виміри режисерської практики ХХ ст. в Україні (на прикладі методології Володимира Скляренка) / Даць Ірина Вільямівна // Вісник Національної академії кер. кадрів культури і мистецтв. – 2022. – № 2. – С. 69–73.
10. Даць, І. В. Постать Ірини Молостової в контексті українського режисерського культурного простору / Даць Ірина Вільямівна // Культура і сучасність. – 2022. – № 1. – С. 76–80.
11. Даць, І. Формат підготовки режисера музичного театру в соціокультурних реаліях незалежної України / Ірина Даць // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2021. – № 3/4. – С. 181–202.
12. Довбищенко, В. Театр / В. Довбищенко. – Київ : Мистецтво, 1984. – 20 с.
13. Заболотна, В. Амбросій Бучма / В. І. Заболотна. – Київ : Мистецтво, 1984. – 166 с.
14. Ільченко, П. І. Постановки сучасної української опери у процесі підготовки режисерів музичного театру / Ільченко П. І. // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2017. – № 2. – С. 60–67.
15. Ільченко, П. І. Режисерський задум оперної вистави крізь призму сучасної театральної естетики / П. І. Ільченко // Українське музикознавство. – 2020. – Вип. 46. – С. 47–59.
16. Коваленко, Ю. П. Сучасна режисура в українському театрі музичної комедії / Коваленко Ю. П. // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2009. – № 3/4. – С. 69–75.
17. Ковальчук, О. Сценографічна режисура оперних вистав в українському театрі 1920-х років / О. Ковальчук // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : зб. ст. / М-во культури і туризму України, Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського, Акад. мистецтв України. – Київ, 2010. – Вип. 89 : Сучасний оперний театр і проблеми оперознавства : Марині Романівні Черкашиній-Губаренко присвячується. – С. 86–109.

18. Колодуб, О. Творчі принципи організації оперної вистави / О. Колодуб / Олександр Колодуб : життя, творчість, спогади / авт.-упоряд. І. Колодуб. – Київ : Муз. Україна, 2006. – С. 104–112.
19. Корифеї українського театру : матеріали про діяльність театру корифеїв / упоряд., вступ. ст., прим. І. О. Волошина. – Київ : Мистецтво, 1982. – 250 с.
20. Корнієнко, Н. М. Лесь Курбас: репетиція майбутнього / Н. М. Корнієнко. – Київ : Либідь, 2007. – 328 с.
21. Крег, Е. Г. Про мистецтво театру / Едвард Гордон Крег ; [переклали з англ.: Н. М. Корнієнко, Л. С. Танюк]. – Київ : Мистецтво, 1974. – 320 с.
22. Курбанов, В. Б. Традиційність і проблеми інтерпретації оперної вистави / Курбанов В. Б. // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2009. – № 3/4. – С. 30–35.
23. Курбанов, В. Б. Формування режисерської концепції оперної вистави / В. Курбанов // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Київ. нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2007. – Вип. 1. – С. 195–200.
24. Курбас, Л. Березіль : із творчої спадщини / Лесь Курбас ; упоряд. М. Г. Лабінський. – Київ : Дніпро, 1988. – 517, [1] с.
25. Курбас, Л. Філософія театру / Лесь Курбас ; упоряд. М. Лабінський ; післямови: М. Москаленко, Д. Лабінська ; ред. М. Москаленко. – Харків ; Київ : Основи ; Олександр Савчук, 2022. – 920 с.
26. Летичевська, О. Хорове виконавство в оперній виставі: творчість Л. М. Венедиктова : монографія / Оксана Летичевська ; Нац. акад. наук України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – Київ : [б. в.], 2018. – 230 с.
27. Марко Лукич Кропивницький : зб. ст., спогадів і матеріалів / [упоряд.: П. Долина, П. Перепелиця]. – Київ : Мистецтво, 1955. – 532 с.
28. Мар'ян Крушельницький : спогади, статті : збірник / упоряд. В. Русанов ; під ред. П. П. Перепелиці. – Київ : Мистецтво, 1969. – 184 с.
29. Мар'яненко, І. О. Сцена, актори, ролі / І. О. Мар'яненко ; [передм. І. Волошина]. – Київ : Мистецтво, 1964. – 290 с.
30. Михайлова, Н. М. Творчість і співтворчість у комунікативній системі режисер – хормейстер – актор / Михайлова Н. М. // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2010. – № 2. – С. 91–95.
31. Михайлова, Н. М. Трансформація рольової функції хору у музичній виставі (на прикладі театральної практики останньої третини ХХ – початку ХХІ століть) : автореф. дис ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Михайлова Наталія Миколаївна ; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. – Харків, 2011. – 17 с.
32. Москаленко, В. Лекции по музыкальной интерпретации : учеб. пособие / В. Москаленко. – Киев : Клякса, 2012. – 272 с.
33. Неллі, В. О. Про режисуру / В. О. Неллі. – Київ : Мистецтво, 1977. – 208 с.
34. Неллі, В. О. Робота режисера / В. О. Неллі. – Київ : Держ. вид-во образотвор. мистецтва і муз. літ. УРСР, 1962. – 271 с.
35. Нестьева, М. І. Режисер і композитор – однодумці чи супротивники? / Нестьева М. І. // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2012. – № 3. – С. 11–16.
36. Піскун, І. М. Л. Кропивницький – організатор, режисер, актор українського театру / І. М. Піскун. – Київ : Кн. палата України, 2000. – 165, [2] с.
37. Саксаганський, П. К. Думки про театр / П. К. Саксаганський. – Київ : Мистецтво, 1955. – 234 с.

38. Станішевський, Ю. О. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка : Історія і сучасність / О. Ю. Станішевський. – Київ : Муз. Україна, 2002. – 736 с. – На обкл. назва: Національна опера України.
39. Станішевський, Ю. Національна опера України, 2001–2011 / Юрій Станішевський ; [упорядкував Т. Швачко]. – Київ : Муз. Україна, 2012. – 304 с.
40. Станішевський, Ю. Режисерські традиції Леся Курбаса в мистецьких пошуках його учнів у 40–60-і рр. ХХ ст. : режисура В. М. Складенка в укр. опер. театрі / Ю. Станішевський // Сучасне мистецтво : наук. зб. / Акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистецтва ; [редкол.: В. Д. Сидоренко та ін.]. – Київ, 2006. – Вип. 3. – С. 112–137.
41. Станішевський, Ю. О. Режисура в сучасному українському музичному театрі / Ю. О. Станішевський ; Акад. наук УРСР, Ін-т мистецтвознавства, фольклору і етнографії ім. М. Т. Рильського. – Київ : Наук. думка, 1982. – 278 с.
42. Степурко, В. Аналіз музичних творів : навч. посіб. / Віктор Степурко ; М-во культури та інформ. політики України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. – Київ : [НАКККіМ], 2020. – 140 с.
43. Танюк, Л. Мар'ян Крушельницький : шк. образного перевтілення, заповідана Лесем Курбасом / Лесь Танюк ; [голов. ред. В. Куценко]. – Київ : Либідь, 2007. – 358, [1] с.
44. Тобілевич, Б. П. Панас Карпович Саксаганський (1859–1940) : життя і творчість / Б. П. Тобілевич. – Київ : Держ. вид-во образотвор. мистецтва і муз. літ. УРСР, 1957. – 328 с.
45. Харченко, В. Режисура як мистецтво і професія / В. Харченко // Режисер і вистава : збірник К, 1962.
46. Чайковський, Д. С. Режисерський задум вистави : допом. матеріали для вивчення однієї з основ. проблем режисер. творчості : навч. посіб. / Д. С. Чайковський. – Ужгород : Ліра, 2002. – 98 с.
47. Чайковський, Д. С. Шляхи розвитку режисури як професії : навч. посіб. для студ. режисер. спеціалізації ін-тів культури / Д. С. Чайковський ; Київ. держ. ін-т культури. – Львів : [б. в.], 1997. – 140 с.
48. Черкашин, Р. Ми – березільці : театр. спогади-роздуми / Р. Черкашин, Ю. Фоміна / упоряд. В. Собіянський ; передм. Н. Єрмакова. – Харків : АКТА, 2008. – 226 с.
49. Черкашина-Губаренко, М. Оперний театр у мінливому часопросторі / Марина Черкашина-Губаренко. – Харків : Акта, 2015. – 380 с.
50. Черкашина-Губаренко, М. Р. Структурний аналіз оперного твору : (ст. друга) / Черкашина-Губаренко М. Р. // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2009. – № 4. – С. 142–153.
51. Черкашина-Губаренко, М. Р. Структурний аналіз оперного твору : (ст. перша) / Черкашина-Губаренко М. Р. // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2009. – № 2. – С. 58–78.
52. Чорній, С. Карпенко-Карий і театр / Степан Чорній. – Мюнхен ; Нью-Йорк : [UFU], 1978. – 175, [1] с. – Книжка доступна також в інтернеті: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/3568/file.pdf>.
53. Шутько, С. Сучасна музична режисура – новаторство чи авантюризм? / Сергій Шутько // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2021. – № 3/4. – С. 203–216. – Текст статті доступний також в інтернеті: <http://chasopysnmau.com.ua/article/view/251822>.
54. Юра, Г. П. Життя і сцена / Г. П. Юра ; [упоряд. та післямова Ю. М. Бобошка ; передм. Н. Ужвій]. – Київ : Мистецтво. 1956. – 218 с.

Допоміжна

55. Акторська майстерність корифеїв : [зб. матеріалів про укр. дожовт. театр / упоряд., вступ. слово І. О. Волошина]. – Київ : Мистецтво, 1973. – 183 с.

56. Безклубенко, С. Мистецтво: терміни та поняття : [енцикл. вид. : у 2 т.]. Т. 1 : (А–Л). – Київ : Ін-т культурології Акад. мистецтв України, 2008. – 240 с.
57. Безклубенко, С. Мистецтво: терміни та поняття : [енцикл. вид. : у 2 т.]. Т. 2 : (М–Я). – Київ : Ін-т культурології Акад. мистецтв України, 2008. – 256 с.
58. Богдан Ступка: митець і людина / [авт.-упоряд. М. Лабінський ; ред., пер. з рос. М. Шудря]. – Київ : Книга, 2008. – 239 с. – (Серія «Бібліотека Шевченківського комітету»).
59. Вериківська, М. І. Художник і сцена: основні тенденції розвитку сучасного українського театрального мистецтва / М. І. Вериківська. – [Київ : Наук. думка, 1971]. – 109 с.
60. Верхацький, М. П. Робота актора над образом в самодіяльному театрі / М. П. Верхацький. – Київ : Держ. вид-во образотворч. мистецтва і муз. літ., 1956. – 157 с. – (На допомогу театральній самодіяльності).
61. Гамкало І.-Я. Мій музичний Олімп / Іван-Ярослав Гамкало ; упоряд. Гамкало М. – Київ : Світ Успіху. – 2021. – 436 с.
62. Даць, І. Особистість Віктора Матюка в національному мистецькому вимірі (до 170-річчя від дня народження митця) / Даць Ірина, Гамкало Микола // Сучасний культурно-мистецький простір: креативні та інформаційно-комунікативні трансформації : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв, 21–22 черв. 2022 р., [м. Київ] / М-во культури та інформ. політики України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2022. – С. 87–89. – Стаття доступна також в інтернеті: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytutu/Akademiia/Vydannia/konferentsii/Konferensiya_Sucha_snyi_kulturno-mystetskiy_prostir_2022.pdf.
63. Касьянова, О. В. Особливості інтерпретації танцю в сучасній оперній виставі / Касьянова О. В. // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2011. – № 2. – С. 118–122.
64. Мерлін, Б. Актерское мастерство: теория и практика : пер. с англ. / Белла Мерлин. – Харьков : Гуманитар. центр, 2017. – 256 с.
65. Паві, П. Словник театру / Патріс Паві ; пер. з фр. Маркіян Якуб'як ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т культури і мистецтв, Каф. театрознавства та актор. майстерності. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. – 640 с.
66. Юдова-Романова, К. В. Технічні засоби оформлення сценічного простору : навч. посіб. / К. В. Юдова-Романова ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : КНУКіМ, 2017. – 314 с.
67. Dats, I. Facilitating national security of Ukraine by means of arts / Iryna Dats, Ludmila Gerasimenko // Political Science and Security Studies Journal. – 2022. – Vol. 3, No. 1. – P. 38–43. – URL: <https://psssj.eu/index.php/ojsdata/article/view/93/114>.

Електронні ресурси віддаленого доступу

Електронні ресурси з історії опери, театрального виконавства, новини сучасного театрального світу:

1. Moderato [Електронний ресурс] : Все про класичну музику в Україні! : [вебсайт]. – Електрон. дані. – [Київ], 2023. – Режим доступу: <https://moderato.in.ua/> (дата звернення: 04.02.2023). – Назва з екрана
2. OPERABASE [Electronic resource] : [website]. – Electronic data. – [Copenhagen, 1996]. – Regime of access: <https://www.operabase.com/en> (Date of application: 06.02.2023). – Title from home page. – English version.
3. Opera News [Electronic resource] : [website]. – Electronic data. – [New York, 1993]. – Regime of access: <http://www.operanews.com/> (Date of application: 06.02.2023). – Title from home page.

